

[Agerschou]

Ifølge en opgørelse fra Entreprenørforeningen har faldet i de offentlige anlægsarbejder direkte kostet 20.000 arbejdspladser, og med de deraf berørte følgeindustrier er antallet af tabte arbejdspladser oppe på omkring 60.000. Det turde sige sig selv, at det ikke netop er det, samfundet har brug for på et tidspunkt, hvor arbejdsløsheden i forvejen er meget høj.

Samtidig med at henstillingerne har været i kraft, har kommunerne haft stærkt stigende udgifter til diverse beskæftigelsesforanstaltninger for arbejdsløse. Også politikere fra borgerlige partier og socialdemokrater har ved de årlige budgetbehandlinger i amter og kommuner undret sig over det paradoksale forhold, at samtidig med, at anlægsarbejderne blev nedskåret med øget arbejdsløshed til følge, blev udgifterne til beskæftigelsesprojekter kraftigt udvidet. Med andre ord: man producerede arbejdsløse med den ene hånd og lavede beskæftigelsesprojekter for arbejdsløse med den anden hånd. Det er selvfølgelig både absurd og meningsløst.

Som SFs ordfører var inde på det i forbindelse med debatten om lavindkomstkommissionens arbejdsnotat, er disse henstillinger led i en økonomisk strategi, der er direkte arbejdsløshedsskabende. Der må satses på en anden strategi, der samtidig retter sig mod både beskæftigelses- og betalingsbalanceproblemerne.

At opgive henstillingerne kunne være et beskedent led heri, men vi er i SF ikke så naive, at vi tror, at det vil få øjeblikkelige følger. Mange kommuner er nu så indstillede på at overholde rammerne, at man samlet faktisk ikke når det tilladte beløb. Det er en holdning, der naturligvis også må vendes, før der kan skabes arbejdspladser i stedet for arbejdsløshed. En første forudsætning for en sådan holdningsændring hos kommunerne er naturligvis, at henstillingerne ophæves.

Lige et par ord om Kommunernes Landsforenings og Amtsrådsforeningens rolle. Det er blevet hævdet, at disse henstillinger blev lavet efter aftale med kommunerne. Det er ikke rigtigt. De blev lavet som følge af en aftale mellem staten og to helt private foreninger, der hverken er repræsentative for kommunerne eller har et demokratisk og parlamentarisk grundlag i vælgerbefolkningen og blandt kommunalbestyrelsesmedlemmerne. Disse to foreninger har gennem årene tiltaget sig større og større magt og fungerer

nu som en slags stater i staten. Aftalen om henstillinger til kommunerne er blot ét eksempel på dette forhold.

Indenrigsministeren nævnte i sit indlæg, at han mente, systemet har virket efter hensigten. I de år, systemet har virket, er arbejdsløsheden vokset kolossalt, og jeg vil gerne spørge indenrigsministeren, om det var hensigten med de pågældende henstillinger.

Indenrigsministeren nævnte også, at der i kommunerne var et faldende behov for investeringer. Det er et indtryk, jeg også har set nævnt i en skrivelse fra finansministeriet, og jeg vil gerne vide, hvor man har det indtryk fra. Det er da meget muligt, at investeringernes retning har ændret sig. Indenrigsministeren nævnte i den forbindelse et par eksempler, men jeg kunne nævne et par andre eksempler, hvor kommunerne har behov for yderligere investeringer. Det ene angår primærkommunerne, hvor daginstitutionsbehovet jo langt fra er dækket endnu, og det andet angår amtskommunerne, hvor udbygningen af den forfaldne særforso, man overtog pr. 1. januar 1980, er stærkt påkrævet. Indenrigsministeren nævnte et cirkulære, der er kommet, jeg tror den 10. februar, hvor man opfordrer kommunerne til at fremskynde anlægsarbejder, der ikke medfører afledte driftsudgifter. Det kan jo være meget godt, men det fremgår også af dette cirkulære, at disse fremskyndede anlægsarbejder skal holde sig inden for den samlede udgiftsramme. Hvis man tænker i retning af at reducere arbejdsløshed, bliver det jo fuldstændig absurd; det hjælper ingen verdens ting.

Hr. Egon Jensen fra socialdemokratiet nævnte, at kommunerne må være med i samfundsøkonomien. Ja, det mener vi fra SF faktisk også, og det er efter vores opfattelse spild af både menneskelige og økonomiske ressourcer, når man tillader 300.000 mennesker at gå arbejdsløse og bruger 20-22 mia kr. til arbejdsløshedsdagpenge, skønt der er samfundsvigtige opgaver nok at tage fat på, og det er faktisk det, vi mener kommunerne kunne bidrage til.

En kort bemærkning til sidst til hr. Knud Lind, der omtalte henstillingen som en venlig henstilling. Der var faktisk ikke tale om en venlig henstilling. Jeg sad i en amtskommune på det tidspunkt, den kom første gang, og det var klart opfattelsen blandt de forskellige kommunalpolitikere, at der ville blive vedta-